

Р Е Ш Е Н И Е

№ 490

гр. София, 22 декември 2014 г

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд на Република България, I НО, в публично заседание на пети декември през две хиляди и четиринадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: КАПКА КОСТОВА
ЧЛЕНОВЕ: БЛАГА ИВАНОВА
МИНА ТОПУЗОВА

при секретаря Мира Недева
и в присъствието на прокурора Тома Комов
изслуша докладваното от
съдия ИВАНОВА касационно дело № 1369 по описа за 2014 г

Касационното производство е образувано по жалба на подсъдимия В.В.Б. срещу решение на Софийски апелативен съд № 222 от 18.06.14 г, по ВНОХД № 730/13, с което е потвърдена присъда на Софийски градски съд от 2.04.2013 г, по НОХД № 4671/12.

С първоинстанционната присъда подсъдимият В.В.Б. е признат за виновен, както следва:

- в това, че на 14.09.2011 г в гр. София, умишлено е умъртвил Я.К.И., с оглед на което и на основание чл. 115 и чл. 54 НК, е осъден на осемнадесет години „лишаване от свобода”, при „строг” режим, настаняване в затвор, със зачитане на времето, през което е изпълнявана мярка за неотклонение „задържане под стража”, считано от 2.10.2011 г,

- в това, че на 27.09.2011 г в гр. София, умишлено е умъртвил Е.О.Д., като деянието е осъществено от лице, извършило друго умишлено убийство по чл. 115 НК, за което не е постановена присъда, с оглед на което и на основание чл. 116, ал. 1, т. 12 вр. чл. 115 и чл. 54 НК, е осъден на доживотен затвор без замяна, при „специален” режим, настаняване в затвор,

- на основание чл. 23 НК, му е определено за изтърпяване едно най-тежко общо наказание, а именно: доживотен затвор без замяна, при „специален режим”, настаняване в затвор, със зачитане на времето, през което е изпълнявана мярка за неотклонение „задържане под стража”, считано от 2.10.2011 г,

- на основание чл. 45 ЗЗД, е осъден да заплати на Л.Т.Б. обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 150 000 лв,

- на основание чл. 45 ЗЗД, е осъден да заплати на К.Ц.И. обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 30 000 лв, заедно със законните последици,

- на основание чл. 45 ЗЗД, е осъден да заплати на О.Е.Д. обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 120 000 лв,

- на основание чл. 45 ЗЗД, е осъден да заплати на Н.М.С.-Д. обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 120 000 лв.

С жалбата на подсъдимия се релевират основанията по чл. 348, ал. 1, т. 1 и 2 НПК. Изтъкват се следните доводи: че правото на защита на подсъдимия е нарушено, тъй като е бил лишен от правото си да поиска разглеждане на делото по реда на съкратеното съдебно следствие, че невярно са интерпретирани доказателствата за авторството на инкриминираните деяния, че събраните косвени доказателства са анализирани превратно, че не е безспорно установено обстоятелството, че пострадалият Я.И. е предоставил на подсъдимия заем от 10 000 лв, респективно, че пострадалият Е.Д. е дал на заем 16 700 лв, че не е доказателствено обезпечен изводът за поддържания от подсъдимия висок стандарт на живот, че липсват доказателства за ежедневно харчени от жалбоподателя суми от порядъка на 500-700 лв, че не е взето предвид, че сред приятелите е имало практика да се дават на заем неголеми суми, като в някои случаи подсъдимият е предоставял заеми, че е спорно, че подсъдимият е иницирал срещите с пострадалите, че неправилно са кредитирани показанията на поемните лица, присъствали на негодния следствен експеримент: св. И.Х. и св. М.И., че не е безспорно установено, че трупните останки принадлежат на пострадалия Я.И., че липсват сигурни доказателства за това подсъдимият да е изгорил трупа на посочения пострадал, че неправилно е интерпретирано поведението на жалбоподателя във връзка с опита да продаде автомобила си „Д.Е.”, че неправилно са отхвърлени показанията на св. А., св. Н., св. Д. и обясненията на подсъдимия, относно инцидента, при който пострадалият Я.И. си е порязал ръката, че независимо от намирането на трупа на Е.Д. в жилището, собственост на майката на подсъдимия, не може да се

приеме за несъмнено, че жалбоподателят е автор на убийството, че не е взето предвид, че по ръцете на подсъдимия не са намерени барутни частици, че не е съобразена липсата на дактилоскопни следи по веществените доказателства: чувала, в който е открит трупът, пистолета, триона, че не са съобразени показанията на св. Д., заявила, че е видяла подсъдимия на 27.09.11 г, около 22, 00 часа, който е бил в нормално психическо и физическо състояние, че материалният закон е приложен неправилно.

С жалбата се иска да бъдат отменени постановените съдебни актове и делото да бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на първата инстанция.

В съдебно заседание на настоящата инстанция защитата пледира за уважаване на жалбата.

Подсъдимият се присъединява към становището на защитника си.

Повереникът на частния обвинител и граждански ищец Б. счита, че жалбата е неоснователна.

Частният обвинител и граждански ищец Б. се присъединява към становището на своя повереник.

Частният обвинител и граждански ищец И. не участва в касационното производство.

Повереникът на частните обвинители и граждански ищци Д. пледира за оставяне в сила на въззивния акт.

Представителят на ВКП счита, че жалбата е неоснователна.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните и в пределите на своята компетентност, намери следното:

Релевираното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК не е налице.

На първо място, следва да бъде взето отношение по довода за допуснато нарушение на правото на защита от първата инстанция, която, според жалбоподателя, го е лишила от правото да поиска разглеждане на делото по реда на Гл. 27 НПК / има се предвид хипотезата на чл. 371, т. 2 НПК /. Както вече е изяснено в практиката на ВКС, разглеждането на делото по реда на съкратеното съдебно следствие е предоставена от закона възможност, при определени предпоставки, производството да не протече по общия ред, а по диференцираната процедура на Гл. 27 НПК. Подсъдимият обаче не разполага с право да поиска провеждане на диференцираната процедура, на което да съответства задължение на съда безусловно да я

допусне, а законът му предоставя възможност да изрази становище по реда за събиране на доказателствата: по общия ред или по реда на чл. 372, ал. 4 вр. чл. 371, т. 2 НПК, като във втория случай, следва да е налице и втората кумулативна предпоставка, предвидена в НПК, а именно: признанието на фактите да се подкрепя от доказателствата, събрани на досъдебното производство. В настоящия случай, подсъдимият е избрал производството да протече по общия ред, тоест, не се е ползвал от предоставената му възможност за провеждане на диференцирана процедура по Гл. 27 НПК, откъдето следва, че правото му на защита не е нарушено.

Въззивният съд е провел задълбочен анализ на доказателствените средства при стриктно спазване изискванията на чл. 14 НПК. Изводите по релевантните факти са изведени при вярна интерпретация на доказателствените източници, поради което неоснователно се твърди, че доказателственият анализ е опорочен. Верен е изводът, че по делото е налице верига от косвени доказателства, обуславяща единствено възможният правен извод, че подсъдимият е автор на инкриминираните деяния. В тази насока правилно са съобразени следните факти, а именно: Подсъдимият и пострадалите са поддържали близки приятелски отношения / познавали са се от детска възраст /. В инкриминирания период подсъдимият е поддържал висок стандарт на живот, несъответстващ на действителното му материално положение. По същото време деецът не е имал постоянен източник на доходи, но това не е променило установената практика да черпи приятелите си, като ежедневно заплаща сметките на компанията за консумация в заведения, от порядъка на 500-700 лв. В този период молбите на подсъдимия за предоставяне на парични средства на заем от приятелите му зачестили / жалбоподателят е дължал значителни суми на пострадалите Я.И. и Е.Д. /. Подсъдимият е последният човек, видял живи пострадалите, като срещите с тях са инициирани от него и са се осъществили в жилище в бл. 103 на ж. к. „Надежда”, до което подсъдимият е имал достъп. В същото жилище са открити следи от кръв, оставени от пострадалите Я.И. и Е.Д.. Следи от кръвта на Я. И. са намерени в багажника на ползвания от подсъдимия автомобил „Д. Е.” / кръвта е намерена на повече от едно място, което говори за обилно кръвотечение /. Трупните останки на същия пострадал са открити в район, в който семейството на подсъдимия разполага с вилен имот. Подсъдимият е лицето, завело разследващите органи до мястото, където е намерен обгореният труп. Термичното въздействие върху трупните останки е с давност към момента на изчезването на

пострадалия И. Впоследствие в същия район е намерен черепът на Я. И., който също е бил подложен на термично въздействие. В автомобила, ползван от подсъдимия, е открита туба с бензин. След инкриминираните деяния жалбоподателят се е опитал да продаде автомобила. Трупът на Е.Д. е открит в жилището в бл. 103 на ж. к. „Н.“. Писмата, оставени от пострадалия Д. до св. М., са съдържали опасение, че той може да изчезне, както се е случило с Я.И. Е.Д. е изпратил на същата свидетелка съобщение с точния адрес, на който ще се състои срещата му с подсъдимия. Този адрес съвпада с мястото, където е открит трупът на същия пострадал. Автомобилите на двамата пострадали са намерени в близост до блока, в който са се срещнали с подсъдимия. В жилището в бл. 103 на ж. к. „Н.“ е открито оръжието на престъплението. Вечерта на 27.09.2011 г, съседите на апартамента са възприели необичаен шум. Определили са го като падане на нещо тежко и рязане. По вещественото доказателство трион е намерена кръв от пострадалия Д. Изложените факти формират единна верига, при наличието на която е невъзможен друг правен извод относно авторството на деянията, извън този, направен от въззивния съд. Вярно са оценени показанията на св. К., св. В., св. В., св. М., св. Й., св. Й., св. В., св. М., св. Е., които са приятели на подсъдимия и на пострадалите. От техните последователни и взаимно допълващи се показания са изяснени отношенията, съществували в компанията, съвместното посещение на заведения, поемането на разходите за консумация, от страна на подсъдимия, молбите на последния към приятелите му за предоставяне на заеми. С оглед кредитирането на цитираните гласни доказателствени източници правилно е отхвърлено твърдението на подсъдимия, изводимо от обясненията му, че той е предоставил в заем парични средства на пострадалия Я.И. Данните относно материалното положение на жалбоподателя в инкриминирания период са установени както от обясненията му / той не е отрекъл обстоятелството, че е загубил добре платената си работа /, така и от показанията на неговата майка: св. А. / заявила, че по същото време не са реализирани намеренията на семейството за продажба на част от притежаваните от тях недвижими имоти, както и не е осъществено желанието жилището в бл. 103 на ж. к. „Н.“ да бъде отдадено под наем /. Въззивният съд правилно е отбелязал, че точният размер на дължимите от подсъдимия парични средства би бил релевантен при обвинение за убийство, извършено с користна цел, каквото обвинение не е повдигнато. Вярно е становището, че в доказателствен аспект от значение е това, че пострадалите са разполагали със значителни суми / Я.И. от продажба

на недвижим имот, а Е.Д. от трудово възнаграждение и от спестявания / и двете жертви са предоставили парични заеми на подсъдимия. По делото са събрани доказателства и за размера на паричните задължения. Св. М. е посочила, че подсъдимият е дължал на Я.И. над 10 000 лв. Сведения за задължението към Е.Д. се съдържат в писмата на пострадалия до св. М., приети като писмени доказателства / задължението е възлизало на 16 700 лв /. Правилно са интерпретирани показанията на св. В., заявила, че е възприела разговора, при който подсъдимият е определил среща на Я. с цел да му върне парите. Обясненията на жалбоподателя в противоположен смисъл се опровергават от допълващите се показания на св. В. и св. Б./ последната същата вечер се е прибираща от провинцията и пострадалият е имал уговорка с нея да ѝ помогне при необходимост /. Вярно са интерпретирани заключенията на приетите по делото експертизи, установили, че трупните останки и черепът, намерени в района на с. Д.л., П., принадлежат на пострадалия Я.И. По експертен път е изяснено, че следи от кръв, принадлежаща на същия пострадал, са намерени в хола на жилището в бл. 103 на ж. к. „Н.“, до което подсъдимият е имал достъп, както и в багажника на автомобила, ползван от него. Правилно е оценена като недостоверна версията на жалбоподателя за обстоятелствата, при които, според него, се е наранил Я.И. В тази насока са подложени на внимателна съвкупна преценка гласните доказателства, изводими от показанията на св. А., св. Н. и св. Д., респективно, обясненията на подсъдимия, и вярно е посочено, че между тях съществуват значими противоречия и несъответствия, които са пречка да бъдат кредитирани. Съдилищата са констатирани, че протоколът за следствен експеримент е негоден. В такъв случай е допустимо релевантните обстоятелства да бъдат изяснени чрез показанията на присъствалите на следственото действие поемни лица. Такъв е избраният процесуален подход, а именно: кредитирани са показанията на поемните лица: св. И.Х. и св. М.И., подробно изяснили обстоятелствата, касаещи намирането на трупните останки в с. Д.л., П. От цитираните гласни доказателствени източници е установено, че лицето, завело разследващите органи до това място, е жалбоподателят. При извършения оглед е открито огнището, в което трупът на Я.И. е бил запален и обгорен. Въззивният съд е обсъдил сочените от защитата обстоятелства относно липсата на дактилоскопни следи по веществените доказателства и на барутни частици по ръцете на подсъдимия. Вярно е становището, че тази липса не би могла да опровергае обвинителната теза, тъй като доказателствената съвкупност,

уличаваща подсъдимия, ясно, категорично и недвусмислено подкрепя извода, че той е автор на инкриминираните деяния. По експертен път е изяснено, че барутните частици са нетрайни и лесно отпадат при измиване на ръцете с вода, а ненамирането на дактилоскопни следи по веществените доказателства може да се обясни с изминалия период от няколко часа, през който е възможно заличаването на такива следи. От доказателствено значение е намирането на кръв по триона, за която е установено, че принадлежи на пострадалия Е.Д., а това обстоятелство, преценено наред със състоянието, в което е открит трупът на същия пострадали, не остава място за съмнение, че режещият инструмент е използван именно за разчленяване на трупа. Вярно са интерпретирани показанията на св. Д., касаещи инкриминираната дата 27.09.2011 г. Твърденията ѝ, че е срещнала подсъдимия около 22 часа, не се подкрепят от обясненията на жалбоподателя и от показанията на св. А. В същото време, от показанията на св. М. относно часа, в който пострадалият Д. е планирал да се срещне с подсъдимия, и от показанията на съседите: св. Д., св. С. и св. А., чули необичайни звуци от жилището, е изяснено, че убийството на Е. е извършено на 27.09.11 г, около 21 часа / св. Д. е съобщила за среща с подсъдимия един час по-късно /.

Липсата на основанията по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК изключва възможността за отмяна на осъдителните съдебни актове и за връщане на делото за ново разглеждане на първата инстанция, а искането в тази насока не може да бъде удовлетворено.

Не е допуснато и нарушение на материалния закон. С оглед на правилно установените релевантни факти е приложен законът, който е следвало да бъде приложен. Касае се за съвкупност от престъпления, като първото от тях е квалифициращо обстоятелство за второто. Налице е съставомерност по чл. 115 НК, касаеща посегателството срещу живота на Я.И., а наличието на такова престъпление, за което не е постановена отделна присъда, се явява квалифициращо обстоятелство за второто убийство / това на Е.Д. / , което съставлява престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 12 НК. Такава е и приетата по делото правна квалификация, откъдето следва, че материалният закон е приложен правилно.

По изложените съображения, ВКС намери, че жалбата е неоснователна и като такава следва да бъде оставена без уважение.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК, ВКС, I
НО,

Р Е Ш И:

**ОСТАВЯ в СИЛА въззивно решение на Софийски
апелативен съд № 222 от 18.06.2014 г, по ВНОХД № 730/13.**

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: